

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/254

K A R A R

Cumhurbaşkanının 10.03.2023 tarihli ve 2023/121 sayılı kararı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçiminin yenilenmesine karar verilmiş olup, anılan karar Resmî Gazete'nin 10.03.2023 tarihli ve 32128 Mükerrer sayılı nüshasında yayımlanmıştır.

Kurulumuzun 10.03.2023 tarihli ve 2023/90 sayılı kararıyla, birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminin 14 Mayıs 2023 Pazar günü, Cumhurbaşkanlığı Seçiminin ikinci oylamaya kalması durumunda 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılmasına karar verilmiştir.

14 Mayıs 2023 tarihinde birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde, siyasi partilerce aday gösterilen Cumhurbaşkanlığı adayları için Yüksek Seçim Kuruluna yapılan başvurular incelenmiş olmakla, konu incelendi.

GEREĞİNİ GÖRÜLMÜŞÜNE:

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 101'inci maddesinde;

"Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilir.

Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanlığı seçilebilir.

Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmen aday gösterebilir.

Cumhurbaşkanlığı seçilen milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi olması sona erer.

Genel oyla yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğu alan aday, Cumhurbaşkanlığı seçilir. İlk oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci pazar günü ikinci oylama yapılır. Bu oylamaya, ilk oylamada en çok oyu almış iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunluğu alan aday, Cumhurbaşkanlığı seçilir.

İkinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan birinin herhangi bir nedenle seçime katılmaması halinde; ikinci oylama, boş alan adayların birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılır. İkinci oylamaya tek adayın kalması halinde, bu oylama referandum şeklinde yapılır. Aday, geçerli oyların salt çoğunluğu aldı takdirde Cumhurbaşkanlığı seçilir. Oylamada, adayın geçerli oyların çoğunluğu alamaması halinde, sadece Cumhurbaşkanlığı seçimi yenilenir.

Seçimlerin tamamlanamaması halinde, yenisi göreve başlayıncaya kadar mevcut Cumhurbaşkanlığı görevi devam eder.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin diğer usul ve esaslar kanunla düzenlenir."

6271 sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu'nun 6'ncı maddesinde;

"(1) Kırk yaşını doldurmuş ve yükseköğrenim yapmış Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri veya bu niteliklere ve milletvekili seçilme yeterliliğine sahip her Türk vatandaşları Cumhurbaşkanlığı seçilebilir.",

6271 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde;

"(1) Cumhurbaşkanlığına;

a) Siyasi parti grupları,

b) En son yapılan milletvekili genel seçiminde toplam geçerli oyların tek başına veya

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/254

birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler,

c) En az yüzbin seçmen,
aday gösterebilir.

(2) Aday gösterilmek, kişinin yazılı muvafakatine bağlıdır.

(3) Aday gösterme süresinin sona erdiği tarihten itibaren hiçbir şekilde yeni aday gösterilemez.”

8’inci maddesinde;

“(1) Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partiler grup kararıyla, diğer siyasi partiler ise tüzüklerinde gösterilen yetkili organlarının kararıyla Cumhurbaşkanına aday gösterebilirler.

(2) Yüksek Seçim Kurulu tarafından ilân edilen süre içinde, adayların isimleri, muvafakat belgeleri ve gerekli diğer belgelerle birlikte Yüksek Seçim Kuruluna başvurularak aday gösterilmi olur. Her siyasi parti veya parti grubu ancak bir aday için başvuruda bulunabilir. Bir kişi birden fazla siyasi parti grubu veya siyasi parti aday gösterebilir.

(3) Adaylarla ilgili bilgi ve belgelerde eksiklik tespit edilmesi hâlinde, Yüksek Seçim Kurulunca, ilgili siyasi partilere eksikliklerin giderilmesi için beş günlük süre verilir.

(4) Eksiklikleri, verilen süre içinde gidermeyen siyasi partiler, aday göstermekten vazgeçmiş sayılır.”,

2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 11’inci maddesinde;

"Aşağıda yazılı olanlar milletvekili seçilemezler:

- a) İlkokul mezunu olmayanlar,
- b) Kısıtlılar,
- c) Askerlikle ilişkili olanlar,
- d) Kamu hizmetinden yasaklılar,

e) Taksirli suçlar hariç, toplam bir yıl veya daha fazla hapis veya süresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar,

f) Affa uğramış olsalar bile;

1. Basit ve nitelikli zimmet, irtikâp, rüvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karı tırma veya Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar,

2. Türk Ceza Kanununun ikinci Kitabının, birinci babında yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar,

3. Terör eylemlerinden mahkûm olanlar,

4. Türk Ceza Kanununun 536 ncı maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı eylemlerle aynı Kanunun 537 nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı eylemleri siyasi ve ideolojik amaçlarla işlemekten mahkûm olanlar.” (mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre yazılı suçların 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda karılı olan suçlardan mahkum olanlar da aynı kapsamda değerlendirilir.),

hükümleri yer almaktadır.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/254

Yüksek Seçim Kurulunun 13.03.2023 tarihli ve 2023/99 sayılı Kararı ile kabul edilen Seçim Takvimi'nde;

23 Mart 2023 Perembe günü;

“1- Siyasi partilerce Cumhurbaşkanlığı adaylığı için yapılacak balların son günü (Saat 17.00).”

24 Mart 2023 Cuma günü;

“1-Siyasi partilerce yapılan Cumhurbaşkanlığı ballarının Yüksek Seçim Kurulunca incelenmesine ballanması ve tespit edilen eksikliklerin tamamlanmasına ilişkin yazılı bildirimde bulunulması (6271/8),”

olarak belirlenmiştir.

Yüksek Seçim Kurulunun 14.03.2023 tarihli ve 2023/111 sayılı Kararının “Aday gösterilmede aranacak belgeler” başlıklı (III) numaralı maddesinde;

“1- Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerin grup balları veya vekili tarafından imzalanmış grup kararı alınmış olduğunu bildirir belge,

2- Grubu bulunmayan ancak en son yapılan milletvekili genel seçiminde geçerli oyların tek balları veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partilerin, tüzüklerinde gösterilen yetkili organlarının kararı,

3- Adayın;

a) Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını gösteren nüfus cüzdanı örneği,

b) Yükseköğrenim yapmış olduğunu gösteren onaylı diploma örneği,

c) Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünden alınan adli sicil ve arşiv kaydının aslı (nüfus kayıt örneği, öğrenim/mezun belgesi ve adli sicil ve arşiv kaydı belgesinin e-devlet kapısından (karekodlu) (www.turkiye.gov.tr) alınmış olanların da kabul edileceğini),

ç) İmzasını içeren yazılı muvafakati,

d) 6 adet (4x6) santimetre ebadında arka fonu beyaz (arka fonda bayrak, resim, dini sembol vs. olmayan) vesikalık renkli foto rafları ile oy pusulasında yer almak üzere foto rafların yüksek çözünürlüklü elektronik ortamda hazırlanmış hâli,

aday gösterme balları dilekçesine eklenir.”

Yine, Yüksek Seçim Kurulunun 16.03.2023 tarihli ve 2023/146 sayılı Kararı ile kabul edilen Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Cumhurbaşkanlığı Adaylarının Yardım, Balları, Mal Bildirimine İlişkin Usul ve Esasları Gösterir Örnek 201 sayılı Genelge'nin “Mal bildirimini” başlıklı 2'nci maddesinde; “Siyasi Partilerce gösterilecek Cumhurbaşkanlığı adayları 19 – 23 Mart 2023, seçmenler tarafından aday gösterilecek Cumhurbaşkanlığı adayları 19 – 20 Mart 2023 tarihlerinde mal bildiriminde bulunmak zorundadır.”

düzenlemeleri yer almaktadır.

Yüksek Seçim Kurulunca kabul edilen, Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde uygulanacak Seçim Takvimi'ne göre, 19 Mart 2023 Pazar günü ballayıp 23 Mart 2023 Perembe günü saat 17.00'ye kadar siyasi partilerce Yüksek Seçim Kuruluna yapılan balların incelenmesi neticesinde;

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grubu tarafından aday gösterilen Recep Tayyip ERDOĞAN'ın,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/254

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve İYİ Parti Grubu tarafından aday gösterilen Kemal KILIÇDARO LU'nun,

ba vuru evrakının incelenmesi neticesinde herhangi bir eksiklik olmadığı anlaşıldığından, adaylık başvurularının kabulüne karar verilmesi gerekmektedir.

S O N U Ç: Açıklanan nedenlerle;

1- Cumhurbaşkanlığı adaylığına süresi içerisinde başvuran (alfabetik sıraya göre) Kemal KILIÇDARO LU ve Recep Tayyip ERDOĞAN'ın başvurularının kabulüne,

2- Karar örneğinin;

a) Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne Kurulumuz internet sitesi www.yhk.gov.tr adresinde yayınlanmasına,

b) Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilmesine,

24.03.2023 tarihinde oy birliği ile karar verildi

Başkan
Ahmet YENER

Başkanvekili
Ekrem ÖZÜBEK

Üye
Ali ÜRKER

Üye
Orhan USTA

Üye
Battal ÖZÜT

Üye
Talip BAKIR

Üye
Dr. Serdar MUTTA

Üye
Mahmut AKGÜN

Üye
Feyzi EROĞLU

Üye
smail KALENDER

Üye
Ali ÇOPUR